

Vlaams
Parlement

ingediend op **1252** (2016-2017) – Nr. 1
19 juli 2017 (2016-2017)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Peter Wouters en Bert Moyaers

over de Nationale Antidopingorganisatie (NADO)
Vlaanderen

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Bart Caron.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Ann Soete, Wilfried Vandaele, Miranda Van Eetvelde, Herman Wynants;

Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Sabine de Bethune, Joris Poschet;

Lionel Bajart, Jean-Jacques De Gucht;

Yamila Idrissi, Katia Segers;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Kathleen Krekels, Bart Nevens, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe, Manuela Van Werde, Peter Wouters;

Cindy Franssen, Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel, Johan Verstreken;

Rik Daems, Francesco Vanderjeugd;

Bert Moyaers, Tine Soens;

Imade Annouri.

INHOUD

I.	Toelichting	4
1.	Organisatie	4
2.	Operationele autonomie	4
3.	Spreadingsplan	6
4.	Nationale en internationale coördinatie	6
5.	Controlebeleid	6
6.	Optimaal functioneren	7
7.	Preventiebeleid	7
8.	Whereabouts	8
9.	Bodybuilding	8
10.	Imago	9
II.	Bespreking.....	10
1.	Vragen en opmerkingen van de commissie.....	10
1.1.	Peter Wouters	10
1.2.	Joris Poschet	10
1.3.	Bart Caron	10
2.	Antwoordenronde.....	10
III.	Verslag van de WADA foundation board.....	12
	Gebruikte afkortingen.....	14

Op donderdag 1 juni 2017 hield de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media een gedachtewisseling over de Nationale Antidopingorganisatie Vlaanderen.

In dezelfde zitting bracht Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, verslag uit van de recentste WADA foundation board.

I. Toelichting

Minister *Philippe Muyters* deelt mee dat het WADA de spelregels voor antidopingbeleid bepaalt. Voorheen ressorteerde de Nationale Antidopingorganisatie Vlaanderen, afgekort NADO Vlaanderen, onder het Departement CJSM. Het is overgeheveld naar Bloso, nu Sport Vlaanderen. Uiteraard kan het volkomen autonoom werken. Vanaf 1 januari 2017 is Marc Van der Beken aangesteld als directeur-diensthoofd. Philippe Paquay blijft administrateur-generaal van Sport Vlaanderen waaronder NADO ressorteert, maar dat er tegelijk met Chinese muren van is afgebakend.

1. Organisatie

Marc Van der Beken, directeur van NADO Vlaanderen, heeft begrepen dat zijn dienst onder vuur gelegen heeft. Dat heeft de medewerkers, voor het gros hardwerkende en goedmenende ambtenaren, diep geraakt.

Het team van NADO Vlaanderen is vernieuwd, met naast de aanstelling van Marc Van der Beken zelf als directeur ook een nieuwe jurist. Die laatste aanstelling is belangrijk aangezien het grootste deel van het werk van de organisatie van juridische en niet van medische aard is.

Voorts is de NADO nu gehuisvest op een betere locatie, weliswaar op de Arenberg site, maar in een nevengebouw met een aparte verdieping en afgesloten lokalen, enkel vrij toegankelijk voor NADO-personeelsleden. Overleggen kan nu gemakkelijk zonder te worden afgeluisterd.

De directeur geeft een overzicht van zijn team: Patrick Ghelen, beleidsmedewerker; Hans Cooman, coördinerend arts; Jurgen Secember, jurist; Tom De Boeck, hoofdmedewerker en financieel verantwoordelijke; Heidi Colsoul, secretaris disciplinaire organen; Pieter Van Keymeulen, verantwoordelijk voor controleopdrachten; Ludwig De Bruyn, verantwoordelijk voor whereabouts en ADAMS. Voorts zet de NADO een halftijdse chauffeur in voor het transport van bloed- en urinestalen naar het labo, vijf provinciale controleartsen die één dag per week de controles buiten de competitie doen, twintig occasionele controleartsen voor de controles tijdens de competities en zeventig chaperons ter ondersteuning van die artsen.

2. Operationele autonomie

De NADO is een dienst van de administratie van Sport Vlaanderen, waarvan ze vooral logistieke ondersteuning geniet, maar ook volledig autonoom functioneert.

België heeft de UNESCO-conventie ondertekend waarin elke lidstaat en overheid zich engageert om alle middelen in te zetten voor het vrijwaren van een dopingvrije sport, in overeenstemming met de WADA-code. Die code stelt dat elke NADO, al dan niet gelinkt aan een overheid, in zijn operationele beslissingen en activiteiten volledig onafhankelijk moet zijn.

In Vlaanderen wordt de operationele autonomie gewaarborgd door het decreet van 4 december 2015 betreffende het agentschap Sport Vlaanderen, waardoor

NADO Vlaanderen administratief onderdeel wordt van Sport Vlaanderen, dat de bredere opdracht heeft van medisch verantwoorde sportbeoefening, waaronder het antidopingbeleid conform de WADA-code begrepen is. Voor die opdracht geniet NADO Vlaanderen volledige operationele autonomie.

In de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet staat over operationele autonomie dat het agentschap Sport Vlaanderen een administratief-beheersmatige ondersteuning biedt, maar de operationele leiding van de NADO door de administrateur-generaal wordt gedelegeerd aan de directeur van NADO Vlaanderen. Die directeur moet verantwoording afleggen aan zijn leidende ambtenaar over zijn professionele en organisatorische capaciteiten, zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de NADO. Die regeling is vooraf door de juristen van het WADA goedgekeurd.

Conform het decreet heeft de administrateur-generaal begin dit jaar een besluit uitgevaardigd om aan de directeur van NADO Vlaanderen een aantal bevoegdheden te delegeren. Het betreft administratieve verantwoordelijkheden zoals personeel en interne organisatie, aanwending van de financiële middelen, rechtsgedingen, briefwisseling en communicatie. Maar vooral gaat het om de algemene delegatie van de preventie en bestrijding van dopingpraktijken, waaronder:

- het spreidingsplan van controles;
- de uitvoering van controles;
- de aanvragen voor TTN;
- de opvolging van de biologische paspoorten;
- de behandeling en opvolging verblijfsgegevens, de zogenaamde whereabouts;
- de organisatie van disciplinaire organen die onafhankelijk zijn van Sport Vlaanderen en de NADO;
- het preventiebeleid.

De operationele autonomie is voorts gewaarborgd door de memory of understanding tussen de administrateur-generaal van Sport Vlaanderen en de directeur van NADO Vlaanderen. Dat charter houdt concrete afspraken in over de dagelijkse werking van onder meer ICT-ondersteuning en communicatie, logistiek en aankoopbeleid.

Kortom, de operationele autonomie is absoluut gewaarborgd in het Omvormingsdecreet, het delegatiebesluit, het charter en de antidopingregelgeving. Dat wordt veruitwendigd door de aparte huisvesting, de aparte huisstijl, aparte communicatie over repressief en specifiek preventief antidopingbeleid, en een apart gewaarborgd budget.

Dat de NADO onder Sport Vlaanderen ressorteert, geeft haar het voordeel van een sterke logistieke ondersteuning en een nuttige en noodzakelijke informatie-uitwisseling. Het geheel is WADA-geaccrediteerd en 'code compliant'.

Die inbedding maakt voorts dat NADO niet sportwereldvreemd is. De organisatie moet een venster op de sportwereld bewaren en door de administratie op de hoogte worden gesteld van de ontwikkelingen op vlak van sportstructuren, top- en ander sportbeleid en sportkaderopleiding. Voorts werkt ze samen met de andere diensten van Sport Vlaanderen voor een beter preventief beleid en de educatie van de top- en andere sporters van morgen.

Met Denemarken heeft Vlaanderen veel gemeen, niet in het minst de brede controle van de fitnesswereld. Ook in dat land is de antidopingdienst ingebed in het grote Sport Denemarken.

3. Spreidingsplan

Het gevoeligste thema is het spreidingsplan, dat bepaalt wie waar en wanneer wordt gecontroleerd. Het plan wordt jaarlijks opgesteld. Tot de eigenlijke controles wordt wekelijks beslist, om de tijd tot de controle zo beperkt mogelijk te houden en zo lekken te vermijden. Er worden ook zo weinig mogelijk mensen ingelicht. Maandelijks wordt het plan gecontroleerd en zo nodig bijgestuurd. Jaarlijks wordt het geëvalueerd en desnoods herwerkt in functie van de maatschappelijke tendensen. Het plan wordt opgesteld door het controlecomité van de NADO, dat bestaat uit de hoofdarts, de jurist, de directeur en de hoofdmedewerker. Het spreidingsplan werd voorgelegd aan het WADA voor externe controle en werd goedgekeurd.

Het spreidingsplan stemt overeen met de algemene opdracht zoals gedefinieerd in de Vlaamse antidopingregelgeving en is in lijn met de internationale opdrachten van het WADA, zoals beschreven in de code. Naast de code zijn er een vijftal internationale standaards, onder andere voor dopingtests en onderzoek. Voorts is er het Technisch Document voor Sportspecifieke Analyses aangezien niet elke sport op dezelfde middelen moet worden gecontroleerd.

4. Nationale en internationale coördinatie

NADO Vlaanderen maakt in de coördinatieraad afspraken met de andere drie NADO's in België. Die afspraken zijn nodig omdat de regels niet helemaal overeenstemmen. Dat het WADA een klein land toestaat zich door vier organisaties te laten vertegenwoordigen, maakt duidelijk dat het rekening houdt met de interne regelgeving, die voor het WADA nochtans flink wat extra werk meebrengt. NADO Vlaanderen neemt ook deel aan internationale informatie-uitwisselingsfora, bijvoorbeeld in het Institute of National Anti-Doping Organizations en in de Cahama, de antidopingraad van de Raad van Europa.

5. Controlebeleid

Het controlebudget is ongeveer 80 percent van het totale NADO-budget. Jaarlijks wordt de gemiddelde kostprijs per controle en per persoon berekend. De kostprijs hangt af van welke en hoeveel stoffen worden gecontroleerd. Uiteraard is er een onderscheid tussen de controles buiten en in competitie. Voorheen waren er enkel controles tijdens de competitie. Sinds de whereaboutsregeling is veralgemeend, gaat daar nog maar zowat de helft van het controlebudget naartoe. Na de screening door het WADA van het spreidingsplan en de TDSSA-controles doet de NADO minder van de duurdere eprotesten, wat haar ruimte geeft voor meer controles.

De controles buiten competitie (OOC) treffen voor 99 percent de eliteatleten, volgens de internationale Registered Testing Pool of volgens de 'nationale' decretale definitie, die dezelfde is in de vier NADO's. Het gaat om beroepstop-sporters die een sport beoefenen die dopinggevoelig is in trainingsperiodes. Sporters als boogschutters, pistoolschutters en ruiters hebben weinig baat bij doping in trainingsperiodes en worden dus niet tussentijds gecontroleerd. Ongeveer 350 individuele sporters, 290 voetballers en 180 andere ploegsporters, – uit het hockey, volleybal, basketbal en korfbal – worden wel onaangekondigd gecontroleerd, thuis en op training. Op vraag van het WADA gebeurt dat ongeveer drie keer per jaar. Ook internationale federaties van de eliteatleten voeren controles uit. Die worden aan de NADO gemeld.

Het spreidingsplan heeft drie pijlers. De eerste is de dopinggevoeligheid van de sport. Die wordt bepaald op basis van wetenschappelijke informatie, vooral Scandinavische literatuur en input van de medische commissie van het WADA en

van het INADO. Voorts is er de nationale dopinggevoeligheid, die wordt bepaald op basis van de cijfers van de laatste tien of vijftien jaar. Het derde aspect is de maatschappelijke relevantie van de sporttak of discipline in Vlaanderen of België.

Zowel topsport- als breedtesportatleten worden gecontroleerd. Breedtesport is in de definitie van NADO Vlaanderen alle andere sport dan de elitesport. In totaal is de verhouding tussen gecontroleerde eliteatleten en breedtesporters ongeveer drie kwart tegen een kwart. De gecontroleerde breedtesporters zijn meestal wel competitieporters.

De NADO voert jaarlijks ongeveer 160 controles uit, waarbij ze telkens gemiddeld zes personen per locatie controleert.

De NADO heeft een lijst van een veertigtal sporttakken, alfabetisch van atletiek tot zwemmen, die in Vlaanderen op een redelijk niveau worden beoefend. De controles worden verdeeld over de verschillende sporttakken in functie van voornoemde criteria. De controles vinden plaats op de belangrijkste sportevenementen in Vlaanderen die niet door de internationale federaties worden gecontroleerd. Met die internationale federaties, bijvoorbeeld UEFA en UCI, heeft NADO-Vlaanderen afspraken over het ogenblik en de manier van controle, de melding enzovoort.

De NADO controleert voornamelijk de senioren categorie, dus de volwassen sporters, maar soms ook de talentengroep, dit zijn de zeventien-, achttien- en negentienjarigen. Een beperkt bedrag wordt opzijgezet voor gelegenheidscontroles op vraag of aangeven van Justitie, politie of organisatoren. NADO Vlaanderen is 24/7 bereikbaar via antidoping@NADO.Vlaanderen of haar permanentie-telefoonlijn.

6. Optimaal functioneren

De interne werking van NADO Vlaanderen is geoptimaliseerd na een screening in 2016 door Trilations. Die firma bracht de interne processen in kaart en gaf suggesties ter verbetering. De resultaten werden voor het laatst besproken op 6 februari 2017, waarop enkele processen onmiddellijk aan de suggesties werden aangepast. Het eindverslag werd eind mei opgeleverd. Het is de bedoeling dat de resultaten ervan NADO helpen om een ISO-certificering te halen. Dat is een externe kwaliteitsgarantie.

Daarop heeft de organisatie evenwel niet gewacht om de belangrijkste stap voorwaarts te zetten, namelijk alle teamleden met de neus in dezelfde richting krijgen en houden. Gezien de juridische strekking van alle acties is een beter intern overleg tussen de juridische en medische tak georganiseerd met wekelijkse teamvergaderingen waar beslissingen worden genomen met inbreng van en respect voor ieders vakgebied en competenties.

7. Preventiebeleid

Een goed antidopingbeleid stopt niet bij het controleren alleen maar vertrekt bij een preventieve en educatieve sensibilisatie van de totale sportwereld, volgens het ICE-principe.

Voor het overzicht van de preventieve acties verwijst de spreker naar het antwoord op de vraag om uitleg 1003 van 25 januari 2017. Toch geeft hij nog enkele voorbeelden:

- studie- en infodagen van de NADO zelf, maar ook in samenwerking met andere organisaties zoals de Vlaamse Trainersschool;
- aanwezigheid op de dag van de trainer;

- een succesvolle bijscholingsdag op de VUB;
- persmededelingen en nieuwsbrieven;
- infobrochures, recent herwerkt naar een jongerenvriendelijkere vorm;
- up-to-date website met nuttige links, zoals naar andere NADO's;
- lesfiches voor trainers en lesgevers van topsportscholen;
- bijscholingen voor eliteatleten, maar vooral voor de topsportcoördinatoren en antidopingverantwoordelijken van de sportfederaties.

Recent heeft NADO Vlaanderen ook bilaterale gesprekken gevoerd met sportfederaties van wielrennen, atletiek, bodybuilding, fitness, tennis, voetbal enzovoort om samen te bekijken hoe het beter kan.

Voorts wordt er gewerkt aan een pedagogisch platform in Technopolis: in de drie landstalen en in samenwerking met de andere NADO's van België. Het WADA heeft beseft dat zijn taak niet louter repressief is maar ook educatief. Daarom ontwikkelt het een educatief programma. iNADO heeft daarop aangedrongen. NADO Vlaanderen zal dat van nabij volgen en inspelen op de internationale tendens.

Operationele autonomie is goed, maar externe input van experts kan een functionele meerwaarde en een ander perspectief geven. Om de objectiviteit en de expertise te verhogen en haar maatschappelijke rol en de toetsing ervan te actualiseren, is het aangewezen om naast de internationale controle en de informatie-uitwisseling die reeds bestaat met het WADA, de Raad van Europa, de Europese Unie, iNADO en de coördinatieraad, een extra expertisegroep op te richten, een soort raad der wijzen, een klankbordgroep. Die groep zou zich kunnen buigen over de postfactumevaluatie en de controle van de uitvoering van het spreidingsplan en interpretatie van de cijfers. Hij zou het evenwicht tussen controles van top-, suptop-, basiscompetitie- en recreatiesport kunnen bewaken. Voorts denkt de spreker dat een maatschappelijk reflectieve functie over het Vlaams antidopingbeleid en de rol van het NADO een grote waarde zou hebben. Ook zou de groep de nieuwe tendensen in het nationale en internationale sportlandschap en in het dopinggebruik bestuderen, en bepalen hoe daar in Vlaanderen mee om te gaan. De NADO gaat de opportuniteit ervan na.

8. Whereabouts

De whereabouts zijn een enorme administratieve belasting voor iedereen. Veel eliteatleten hebben problemen met het invullen van ADAMS, meer dan 50 percent niet moedwillig. NADO Vlaanderen wil beter informeren en klantvriendelijker communiceren, juridisch correct maar verstaanbaar. Ze zal workshops voor huidige en toekomstige eliteatleten blijven organiseren. Haar deuren staan open om hen met raad en daad bij te staan.

Dat zal uiteraard gebeuren in samenwerking met de antidopingverantwoordelijken van de sportfederaties. De privacycommissie heeft echter de inzage in de whereabouts van hun eigen topatleten verboden. Het staat de eliteatleten natuurlijk vrij om hun federatie daar toch toegang toe te verlenen. Ook bij voetbalploegen die hun whereabouts moeten ingeven via de teamverantwoordelijken, zijn er problemen met de interpretatie van de vereisten van het ADAMS-systeem, bijvoorbeeld over wat gemeenschappelijke ploegactiviteiten zijn. Gelukkig is ook het WADA ondertussen intensief bezig met het optimaliseren van ADAMS. Nog voor de zomer zou er een nieuwe versie zijn.

9. Bodybuilding

Bodybuilding en aanverwante fitness blijven een groot probleem. In competitiewedstrijden is de pakkans in bodybuilding één op drie. Buiten competitie wordt er

niet zoveel gecontroleerd omdat er weinig eliteatleten zijn. De NADO is pas gestart met het whereaboutplichtig maken van bepaalde bodybuilders. Niet enkel de hardliners maar de meeste bodybuilders vinden het normaal om verboden middelen te nemen. In een wereldwijde enquête zegt 82 percent dat doping niet kan in sport, 12 percent vindt dat het af en toe moet kunnen, 6 percent heeft er geen probleem mee. De bodybuilders zitten veelal in die laatste groep.

Het is een groot probleem dat in heel wat fitnesscentra ook gewone sporters verboden middelen aangeboden krijgen. Niet alle bodybuilders weten trouwens dat wat ze nemen, verboden is. Ze moeten beter worden geïnformeerd over welke voedingssupplementen gecontamineerd zijn. Wat op de doos staat, stemt niet altijd helemaal overeen met de inhoud.

De NADO plant een herziening van het charter met De FitnessOrganisatie waarin fitnessclubs zich engageren voor dopingvrije sport. Niet alle clubs zijn echter aangesloten bij die organisatie. Controles blijven dus nuttig en noodzakelijk, net als een intensieve samenwerking met politie, Justitie, de Drugscel en de Hormonencel. De NADO gaat ook zelf op zoek naar besmettingshaarden.

Voor betere gegevensuitwisseling zou het goed zijn als de organisatie deel uitmaakte van de Hormonencel. Het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten zouden de supplementen beter moeten screenen.

De NADO heeft op haar website een link naar de website van de Dopingautoriteit Nederland met daarop een lijst van gecontamineerde voedingssupplementen. In Vlaanderen wordt daaraan gewerkt.

De NADO plant een bredere sensibilisering over het steppingstonefenomeen: als men eens voedingssupplementen neemt, wordt de overstap naar zwaardere middelen gemakkelijker. Het WADA en iNADO zullen een wereldwijde campagne lanceren, met onder meer een Play True Day. De NADO's van België zullen samen preventieve acties voeren. In Wallonië wordt gewerkt aan een wijziging in de regels opdat ook fitnesscentra kunnen worden gecontroleerd.

10. Imago

Tot slot gaat de spreker in op het imagoprobleem van NADO Vlaanderen als dopingjager. Er heerst een zekere dubbele moraal: iedereen zegt wel tegen doping te zijn, maar wil toch spektakel in de sport. Daarbij komt nog dat succesvolle dopingzondaars dikwijls snel vergiffenis krijgen. Een NADO kan het niet alleen. Misschien was NADO Vlaanderen voorheen wel wat te geïsoleerd en te wereldvreemd. Ze zal, dankzij haar moederorganisatie Sport Vlaanderen, maar wel in volle onafhankelijkheid daarvan, streven naar een betere samenwerking in het voordeel van een faire en gezonde sportbeoefening.

Philippe Paquay, administrateur-generaal van Sport Vlaanderen, herinnert zich dat bij de inkanteling van NADO toch wel wat snelle remediëring nodig was. De onduidelijkheid over de operationele autonomie is snel weggewerkt. Op initiatief van de administrateur-generaal en minister Muyters zijn de processen in de NADO geanalyseerd en verbeterd, met als centrale streefpunten nultolerantie en klantvriendelijkheid. Ten derde is de organisatorische structuur aangepakt. Door de juiste mensen aan te stellen, zijn ook de personeelsstrubbelingen van de baan. Met die nieuwe constellatie is de NADO gewapend om de strijd aan te gaan, zowel repressief als preventief.

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de commissie

1.1. Peter Wouters

Peter Wouters vraagt hoe het zit met sporten waar de elite vijftien of zestien jaar oud is, zoals meisjesgymnastiek.

De profvoetballers alleen al zijn met ongeveer 480. Hoe komt het dan dat de NADO amper 290 personen controleert voor alle ploegsporten samen?

Is het überhaupt menselijk mogelijk om loodzware wedstrijden zoals de laatste week van de Giro zonder doping te voltooien?

De spreker peilt of A- en B-stalen in hetzelfde labo worden onderzocht.

1.2. Joris Poschet

Joris Poschet vraagt of het parlement of de regering iets kunnen doen aan het hoge dopingpercentage in de fitness. De dopingbestrijding in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is een oud zeer. Zal de NADO ook daar de fitnesscentra controleren?

Hoe verloopt de samenwerking tussen de Belgische NADO's concreet? Wat is de impact van sancties van de Vlaamse NADO op deelname van sporters in competities die door andere NADO's worden gecontroleerd?

Grote internationale evenementen worden gecontroleerd door de internationale sportfederaties. Wie houdt in de gaten of alle evenementen worden gecontroleerd?

Tot slot is Joris Poschet dankbaar omwille van klantvriendelijker communicatie naar de sporters en voor de link tussen het medische en het juridische aspect.

1.3. Bart Caron

Bart Caron ontwaart een trendbreuk in de aanpak, met explicietere en duidelijkere beleidslijnen. De spreker polst naar meetbare criteria van de NADO voor het spreidingsplan, de preventieve acties enzovoort, waardoor objectiever kan worden bepaald of de doelstellingen worden bereikt. Hij steunt het idee om een raad te installeren die de werking kritisch bekijkt.

Voorts wil Bart Caron weten of de dopinggevoeligheid van elke sport geregeld opnieuw wordt geëvalueerd. De verschillen zijn immers groot. Zo verdienen in sommige sporten elitesporters amper iets.

Als de NADO zich toelegt op preventie en educatie, zal haar negatieve imago vanzelf veranderen.

2. Antwoordenronde

Minister *Philippe Muyters* heeft op de WADA-conferentie in Zuid-Afrika geleerd dat antidopingagentschappen beter gepropageerd worden als belangenverdediger van de cleane sporters.

Uiteraard worden elitesporters ook gecontroleerd als ze nog geen achttien jaar zijn, verduidelijkt *Marc Van der Beken*. Ze worden anderzijds ook weer niet meer gecontroleerd dan anderen.

Er zijn 290 elitevoetballers in de registered testing pool, omdat het alleen gaat om de eersteklasseploegen in Vlaanderen. Daarbij komen ongeveer negentig volleyballers, een zestigtal basketters, negen korfballers en een aantal hockeyers.

De vereisten van bepaalde sporten zijn inderdaad bovenmenselijk zwaar. Gelukkig overweegt men de Tour en de Giro te beperken tot twee weken, hoewel die overweging vooral is ingegeven door het streven naar meer ruimte voor andere wedstrijden.

A- en B-stalen komen van dezelfde urine- of bloedafname. Ze worden samen, in aparte potjes, getransporteerd. Stalen zijn anoniem: op het etiket staat enkel een nummer, de sporttak en het niveau. Als een A-staal positief is, verwittigt de NADO de persoon aan wie het nummer gelinkt is. Die kan dan een tegenexpertise vragen, maar moet daarvoor wel betalen. De persoon in kwestie mag daarbij aanwezig zijn of de test laten uitvoeren door een ander labo, erkend door het WADA.

Minister *Philippe Muyters* voegt toe dat de positieve controles in de fitnesscentra zo hoog zijn omdat er wordt gecontroleerd op aangeven van politie of andere informanten.

Marc Van der Beken beaamt dat het om gerichte controles gaat, maar gericht op centra, niet op personen.

Van het parlement vraagt de directeur dat de NADO de fitness mag blijven controleren. Nadat enkele landen, waaronder Vlaanderen en de Scandinavische landen, controleresultaten uitbrachten, is het ook andere landen gaan dagen.

Goedwillende centra sluiten aan bij een organisatie die hen ondersteunt en de juiste deontologie bijbrengt. Deontologische verplichtingen koppelen aan een uitbatingsslicentie, zou een stap vooruit zijn. Een fitnesscentrum verkoopt immers doorgaans ook voedingssupplementen.

Dat Wallonië nu werkt aan een regeling om breedtesporters, dus ook fitnessbeoefenaars, te straffen, kan Brussel en de Duitstalige Gemeenschap alleen maar tot hetzelfde aanzetten. In Brussel blijft dat echter de bevoegdheid van de GGC. De wetgeving van de Franse Gemeenschap is dus niet automatisch van toepassing in Brussel.

Het WADA bewaakt het overzicht over de controles. De controleorganen brengen elkaar op de hoogte zodat dubbele controles zo goed als uitgesloten zijn. Momenteel wordt de oprichting van een onafhankelijk internationaal testorgaan overwogen.

Minister *Philippe Muyters* vult aan dat er ook afspraken zijn zodat alle noodzakelijke controles gebeuren. Het is immers al gebeurd dat een internationaal record niet kon worden gehonoreerd omdat er geen controle was gebeurd.

Marc Van der Beken wil graag zijn werking kritisch laten bekijken door een wetenschappelijk comité. Hij is ook voorstander van objectieve toetsstenen. Alleen zijn die moeilijk te vinden in deze materie. Als er bij de controles weinig overtredingen opduiken, kan dat zijn omdat de preventie werkt, of omdat de overtreders sluer zijn.

De dopinggevoeligheid van de sporten updaten is de taak van de medische en wetenschappelijke cel van het WADA. Ook het op te richten wetenschappelijke comité zal daarop zijn licht kunnen laten schijnen.

De slogan van NADO Vlaanderen kan van een negatief 'Neen aan doping' naar een positieve invalshoek worden omgezet, bijvoorbeeld 'sportief in sport'. Sporters moeten beseffen dat niet alleen zichzelf maar ook hun concurrenten worden gecontroleerd, waardoor hun sport eerlijker wordt.

III. Verslag van de WADA foundation board

Minister *Philippe Muyters* brengt verslag uit van de laatste foundation board van het WADA. Sinds kort overleggen alle overheden eerst vooraf. Dit keer gebeurde dit onder leiding van Australië, vorige keer onder leiding van Europa. Daardoor spreken de overheden meer met één stem. Dat countert de invloed van het IOC, dat tot dan WADA-vergaderingen domineerde. De overheden maakten ook afspraken om die werkwijze te verankeren. Er komt een werkgroep met één persoon per continent die de samenwerkingswijze tussen de overheden vanaf 2018 zal voorbereiden.

Een tweede punt is de herziening van de code, waardoor er proportionele sancties komen voor non-code compliance. Doel is ook de actieradius van het WADA duidelijk bepalen, opdat situaties als met Rusland worden vermeden. In juni 2017 komt daarover een voorontwerp uit. Na de verwerking van de reacties daarop volgt in september 2017 een tweede ontwerp. De bedoeling is dat de foundation board van november definitief beslist.

Vooraf het IOC maar ook de sportfederaties waren pleitbezorgers voor een volledige revisie van de code. De meeste regeringen, waaronder ook minister *Muyters*, waren tegen. De code is goed op zich, hoewel kleinere verbeteringen zeker aangewezen zijn. Nu wordt nagegaan welke artikels voor herziening vatbaar zijn.

Philippe Muyters is als vertegenwoordiger van Europa aangeduid in de werkgroep over goed bestuur. De leden hebben beslist niet alleen de structuren maar ook de procedures onder de loep te nemen. De volgende vergadering is op 20 juli 2017.

De sportfederaties suggereerden de oprichting van een onafhankelijk testorgaan binnen het WADA, gefinancierd door zowel de sportfederaties als de overheid. De overheden hebben daartegen hun veto gesteld omdat het WADA net labo's en testprocedures moet beoordelen. Daarbij komt nog dat overheden hun eigen NADO financieren en de federaties hun testorganen. Het staat hen vrij één testorgaan voor alle sporten op te richten, maar dan moeten ze het zelf betalen. De sportfederaties zijn dat nu van plan. Het zal onafhankelijk zijn van het WADA, dat alleen vijf leden van de raad van bestuur zal goedkeuren.

Het budget van het WADA zal omhoog moeten, wil het goed bestuur, het klokkenluidersprogramma en de codecompliance testen realiseren. Op aangeven van *Philippe Muyters* heeft de foundation board beslist drie scenario's uit te werken: een minimaal, een wenselijk en een ideaal scenario. Voorts heeft de minister hen ook uitgelegd dat een grote budgetstijging in 2018 niet mogelijk is als het scenario pas klaar is in november. De meeste parlementen bepalen hun begroting immers in september. Daarom is een gefaseerde aanpak nodig met een kleinere stijging van de financiën in 2018 en een grotere in 2019.

Omdat de Noorse minister ondervoorzitter wordt, zal de Noorse vertegenwoordigster van die Raad van Europa in het executive committee worden vervangen door de Poolse minister van Sport Witold Bańka. Katowice is trouwens gaststad voor de grote wereldconferentie van het WADA in 2019.

Bart CARON,
voorzitter

Peter WOUTERS
Bert MOYAERS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ADAMS	Anti-Doping Administration & Management System
Bloso	(historisch) Agentschap voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie (nieuwe naam = Sport Vlaanderen)
CJSM	Cultuur, Jeugd, Sport en Media (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
EPO	erytropoëtine
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
ICE	Informatie Communicatie Educatie
ICT	informatie- en communicatietechnologie
iNADO	Institute of National Anti-Doping Organisations
IOC	Internationaal Olympisch Comité
ISO	International Organization for Standardization
NADO	Nationale Antidopingorganisatie Vlaanderen
TDSSA	Technical Document for Sport Specific Analysis
TTN	toestemming wegens therapeutische noodzaak
UCI	Union Cycliste Internationale
UEFA	Union Européenne de Football Association
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
VUB	Vrije Universiteit Brussel
WADA	World Anti-Doping Agency